

στροφή

στροφή, η, ουσ. [<αρχ. στροφή], η στροφή. **1.** καμπή δρόμου: «πρόσεχε πώς θα πάρεις τη στροφή, γιατί είναι επικίνδυνη». (Λαϊκό τραγούδι: *αν μαρσάρω την Τετάρτη, μην τρομάξεις στις στροφές, είμαι χρόνια σοφεράκι, μη φοβάσαι τις ζημιές*). **2.** απομονωτήριο στις ναυτικές φυλακές Β. Π. ΑΡΗΣ (= Ψυτάλεια) που ονομάστηκε έτσι, γιατί, για να μπει μέσα σε αυτό κατέβαινες μια σκάλα που έφερε μια στροφή: «ο χρόνος στη στροφή ήταν απέραστος». **3.** στον πλ. **οι στροφές**, (για κινητήρες) οι περιστροφικές κινήσεις γύρω από τον άξονα σε ένα λεπτό: «ο κινητήρας τ' αυτοκινήτου μου πιάνει 2.500 στροφές στο λεπτό». (Ακολουθούν 32 φρ.)·

- *ανεβάζω τις στροφές (της) (ενν. της μηχανής της μοτοσυκλέτας ή της μηχανής του αυτοκινήτου)*, βλ. συνηθέστ. *της δίνω τις στροφές της*·

- *ανοιχτή στροφή*, αυτή που έχει μεγάλη γωνία: «στην πρώτη ανοιχτή στροφή μετά το χωριό υπάρχει ένα μικρό εκκλησιάκι»·

- *βγαίνω απ' τις στροφές μου*, αποδιοργανώνομαι, δεν ξέρω πώς να ενεργήσω, τα χάνω: «όταν βρίσκομαι σε περιβάλλον με κόσμο που δε γνωρίζω, βγαίνω απ' τις στροφές μου»·

- *δεν παίρνει στροφές (ενν. το μυαλό του)*, βλ. φρ. *δεν παίρνει στροφές το μυαλό του*·

- *δεν παίρνει στροφές το μυαλό του ή το μυαλό του δεν παίρνει στροφές*, δεν μπορεί να σκεφτεί γρήγορα και αποτελεσματικά, είναι μικρόνους: «με την παραμικρή δυσκολία πελαγώνει, γιατί δεν παίρνει στροφές το μυαλό του || πρέπει να του πεις κάτι πολλές φορές για να το καταλάβει, γιατί δεν παίρνει στροφές το μυαλό του»·

- *δίνω μια στροφή*, βλ. συνηθέστ. *ρίχνω μια στροφή*·

- *δίνω τις στροφές μου*, βλ. συνηθέστ. *ρίχνω τις στροφές μου*·

- *κάνω μια στροφή*, βλ. συνηθέστ. *ρίχνω μια στροφή*·

- *κάνω τις στροφές μου*, βλ. συνηθέστ. *ρίχνω τις στροφές μου*·

- *κάνω στροφή*, αλλάζω συμπεριφορά ή τακτική, διαμορφώνω άλλη άποψη: «μόλις είδε τα σκούρα, έκανε στροφή και μας έλεγε άλλα πράγματα»· βλ. και φρ. *παίρνω στροφή*·

- *κάνω στροφή 180 μοιρών (360 μοιρών)*, αλλάζω εντελώς συμπεριφορά ή τακτική, διαμορφώνω εντελώς άλλη άποψη: «απ' τη στιγμή που κατάλαβε πως με το άγριο δε γινόταν τίποτα, έκανε στροφή 180 μοιρών και προσπάθησε να μας πάρει με το καλό»·

- *κλειστή στροφή*, αυτή που έχει μικρή γωνία και για το λόγο αυτό είναι επικίνδυνη για τον οδηγό: «έξω απ' το τάδε χωριό υπάρχει μια κλειστή στροφή και πρέπει κανείς να προσέχει πολύ»·

- *παίρνει στροφές στον αέρα*, **α.** (για μηχανές) δε λειτουργεί κανονικά, λειτουργεί ελαττωματικά, δεν παράγει ενέργεια, κίνηση: «έχει σοβαρό πρόβλημα η μηχανή του αυτοκινήτου μου, γιατί παίρνει στροφές στον αέρα». **β.** (για πρόσωπα) είναι πανέξυπνος, είναι ευφυέστατος: «δεν μπορείς να τον ξεγελάσεις εύκολα αυτόν τον άνθρωπο, γιατί παίρνει στροφές στον αέρα»·

- *παίρνει στροφές το μυαλό μου*, μπορώ να σκεφτώ γρήγορα και αποτελεσματικά: «εμένα δεν μπορείς να με ξεγελάσεις εύκολα, γιατί παίρνει στροφές το μυαλό μου»·

- *παίρνω ανάποδες στροφές*, ξαφνικά αρχίζω να συμπεριφέρομαι άπρεπα, δύστροπα, ιδιότροπα, παράξενα, πεισματικά: «κάθε φορά που παίρνει ανάποδες στροφές, μας κάνει άνω κάτω»·

- *παίρνω ανοιχτά τη στροφή ή παίρνω τη στροφή ανοιχτά*, στρίβω το αυτοκίνητό μου διαγράφοντας μεγάλη

καμπύλη: «αν δεν έπαιρνα ανοιχτά τη στροφή, θα έπεφτα πάνω στο φορτηγό που ερχόταν αντίθετα»·

- *παίρνω κλειστά τη στροφή ή παίρνω τη στροφή κλειστά*, στρίβω το αυτοκίνητό μου διαγράφοντας μικρή καμπύλη: «όταν παίρνει κανείς κλειστά τη στροφή, κερδίζει χρόνο»·

- *παίρνω μια στροφή*, βλ. φρ. *ρίχνω μια στροφή*·

- *παίρνω τις στροφές μου*, βλ. φρ. *ρίχνω τις στροφές μου*·

- *παίρνω στροφές*, μπορώ να σκεφτώ γρήγορα και αποτελεσματικά: «ο σκοπός είναι να μπορείς να παίρνεις στροφές, όταν έρχονται στριμόκωλα τα πράγματα»·

- *παίρνω στροφή*, στρίβω, ιδίως το αυτοκίνητό μου: «στο πρώτο φανάρι που θα συναντήσεις, θα πάρεις στροφή αριστερά και θα βγεις εκεί που θέλεις»·

- *ρίχνω μια στροφή*, κάνω μια χορευτική στροφή, ιδίως σε ζεϊμπέκικο χορό: «κάποια στιγμή ήρθε στο κέφι, κι όπως σηκώθηκε απ' το τραπέζι, έριξε κι αυτός μια στροφή»·

- *ρίχνω τις στροφές ή ρίχνω τις στροφές της (ενν. της μηχανής της μοτοσικλέτας, του αυτοκινήτου)*, ελαττώνω ταχύτητα: «κάθε φορά που έχει πολλή κίνηση στην εθνική οδό, ρίχνω τις στροφές και πιάνω το δεξιό μέρος του δρόμου»·

- *ρίχνω τις στροφές μου*, χορεύω, ιδίως ζεϊμπέκικο χορό: «όταν ρίχνει τις στροφές του, θέλει να 'ναι μονάχος του στην πίστα». (Λαϊκό τραγούδι: **ρίξε τις στροφές σου** πάνω στο πατάρι όπως σου πονάει κι όπως σου γουστάρει)·

- *στροφή της κοινής γνώμης*, μεταστροφή της κοινής γνώμης: «μετά την κατάθεση του νέου φορολογικού νόμου, παρατηρήθηκε στροφή της κοινής γνώμης υπέρ της κυβέρνησης»·

- *της δίνω τις στροφές της (ενν. της μηχανής της μοτοσικλέτας, του αυτοκινήτου)*, αναπτύσσω ταχύτητα: «όταν έχω ελεύθερο δρόμο, της δίνω τις στροφές της»·

- *τον περιμένω στη στροφή*, βλ. φρ. *τον περιμένω στη γωνία*, λ. γωνία·

- *τον πέρασα στη στροφή*, βλ. συνηθέστ. *τον έφαγα στη στροφή*·

- *τον έφαγα στη στροφή*, τον ξεπέρασα την τελευταία στιγμή: «λίγο πριν κλείσει ο διαγωνισμός, πλειοδότησα και τον έφαγα στη στροφή»·

- *φέρνω μια στροφή*, βλ. συνηθέστ. *ρίχνω μια στροφή*·

- *φέρνω τις στροφές μου*, βλ. συνηθέστ. *ρίχνω τις στροφές μου*·

- *χάνει στροφές*, έχει διανοητικά προβλήματα: «μην τον συνερίζεσαι τον άνθρωπο, γιατί χάνει στροφές». Από την εικόνα της μηχανής που δουλεύει προβληματικά.